

ПРОПОЗИЦІЇ
Міністерства юстиції України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 74 Закону
України «Про виконавче провадження» щодо строків оскарження рішень,
дій або бездіяльності виконавців»,
внесеного на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України
Гнатенком В.С., Морозом В.В.

(реєстр. № 12449 від 27 січня 2025 року)

до першого читання

Міністерство юстиції України *не підтримує* проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 74 Закону України «Про виконавче провадження» щодо строків оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців» (реєстр. № 12449 від 27 січня 2025 року) (далі – проєкт Закону), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Гнатенком В.С., Морозом В.В.

Так, проєктом Закону пропонується частину п'яту статті 74 Закону України «Про виконавче провадження» (далі – Закон) доповнити новим реченням такого змісту: «У випадку подання скарги на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця начальнику відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, скарга до відповідного суду може бути подана протягом 7 робочих днів, що настають за днем отримання рішення про розгляд скарги, а якщо рішення за результатами розгляду скарги на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця не було прийнято та (або) вручено скаржнику у строки, встановлені законом, то для звернення до відповідного суду встановлюється тридцятиденний строк, який обчислюється з дня звернення скаржника до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець із відповідною скаргою на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця.»

Аналіз положень проєкту Закону свідчить, що його положення не узгоджуються з іншими законодавчими актами, не відповідають принципу верховенства права, що включає, але не виключно, принципи законності, юридичної визначеності, загальним засадам техніки нормопроекування, а також не містять завершених механізмів правового регулювання відповідної сфери правового регулювання.

1. Відповідно до пояснювальної записки до проєкту Закону цілями та завданнями його прийняття є врегулювання *строків оскарження* рішення, дій або бездіяльності державного виконавця *до начальника відділу*, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець.

Водночас запропонована редакція проєкту Закону не відповідає його цілям та завданням, оскільки визначає лише строки для звернення скаржника до відповідного суду після подачі скарги на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця *начальнику відділу, якому безпосередньо*

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 8-11.6.2-25 від 13.02.2025

Підписувач Кучерявенко Микола Петрович

Сертифікат 382367105294AF970400000E66C380146811103

Дійсний з 07.11.2024 10:34:11 по 07.11.2026 10:34:11

підпорядкований державний виконавець, та не враховує положення частини третьої статті 74 Закону, якою передбачено, що рішення, дії та бездіяльність начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, можуть бути оскаржені до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня.

Наведене свідчить про відсутність у проєкті Закону завершених механізмів правового регулювання.

2. Також необхідно звернути увагу, що положеннями статті 74 цього Закону регламентовано порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності виконавців та посадових осіб органів державної виконавчої служби.

Так, відповідно до положень частин першої – третьої цієї статті Закону рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені сторонами, іншими учасниками та особами до суду, який видав виконавчий документ, у порядку, передбаченому законом.

Рішення, дії чи бездіяльність виконавця та посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання рішень інших органів (посадових осіб), у тому числі постанов державного виконавця про стягнення виконавчого збору, постанов приватного виконавця про стягнення основної винагороди, витрат виконавчого провадження та штрафів, можуть бути оскаржені сторонами, іншими учасниками та особами до відповідного адміністративного суду в порядку, передбаченому законом.

Рішення, дії або бездіяльність державного виконавця також можуть бути оскаржені стягувачем та іншими учасниками виконавчого провадження (крім боржника) до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець. Рішення, дії та бездіяльність начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, можуть бути оскаржені до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня.

Частиною п'ятою статті 74 Закону передбачено, що рішення та дії виконавця, посадових осіб органів державної виконавчої служби щодо виконання судового рішення можуть бути оскаржені протягом 10 робочих днів з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення її прав, свобод чи законних інтересів.

Виходячи із визначеного цією статтею Закону порядку сторонам надано право оскаржити рішення, дії або бездіяльність державних виконавців до відповідного суду, а стягувачу – також до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець. При цьому рішення, дії та бездіяльність начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, можуть бути оскаржені до керівника органу державної виконавчої служби вищого рівня.

Отже, Закон передбачає можливість оскарження рішень, дій чи бездіяльності державного виконавця як у судовому, так і адміністративному порядку (крім боржника) та встановлює загальний строк такого оскарження.

Варто зауважити, що одним із засобів юридичного захисту сторін виконавчого провадження при проведенні виконавчих дій є судовий контроль за виконанням судових рішень у цивільних, господарських та адміністративних справах, який передбачає, зокрема, обов'язок суду розглянути скарги на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби та позови, що виникають із відносин щодо примусового виконання судових рішень.

Загальний порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця та інших посадових осіб державної виконавчої служби, визначено нормами процесуального законодавства (розділ VII Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК), розділ VI Господарського процесуального кодексу України (далі – ГПК) та стаття 287 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАСУ)), які передбачають, зокрема, порядок та строки подання скарги / позову до суду та порядок їх розгляду судом.

Водночас запропоновані проектом Закону строки звернення до суду *не узгоджуються із положеннями частини першої статті 449 ЦПК, частини першої статті 341 ГПК та частини другої статті 287 КАСУ*, які передбачають, що скаргу / позовну заяву може бути подано у десятиденний строк з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення її прав, свобод чи інтересів.

При цьому, враховуючи норми вищезазначених нормативно-правових актів, оскарження стягувачем рішень, дій або бездіяльності державного виконавця до начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, не позбавляє права стягувача подати відповідну скаргу також до суду в порядку та строки, передбачені законом.

3. Крім того, проєкт Закону в прикінцевих положеннях не містить доручень, пов'язаних із прийняттям закону та приведенням підзаконних нормативно-правових актів у відповідність до прийнятого закону.

Повідомляємо, що проєкт Закону в комітетах та на пленарних засіданнях Верховної Ради України супроводжуватиме заступник Міністра юстиції України відповідно до розподілу функціональних повноважень.

**Перший заступник
Міністра юстиції України**

Микола КУЧЕРЯВЕНКО